

# Filosofiecafé Maastricht



**Zondagmiddag 12 april 2009**  
**14.00 - 17.00 uur**

**Inleider: Prof. Dr. L.M. de Rijk**  
**Discussieleider: [Wim Fiévez](#)**

Toren van Rossi / Ipanema / Museumcafé Bonnefanten  
Toegang vrij

**EDITIE: APRIL 2009**

Voor printvriendelijke versie van  
deze nieuwsbrief: [klik hier](#)

AANMELDEN VOOR DEZE  
NIEUWSBRIEF [KLIK HIER](#)



## **Albert Einstein:**

"I cannot imagine a God who rewards and punishes the objects of his creation.....a God, in short, who is but a reflection of human frailty. Neither can I believe the individual survives the death of his body...It is enough for me to contemplate the mystery of conscious life perpetuating itself through all eternity, to reflect upon the marvelous structure of the universe which we can dimly perceive, and to try humbly to comprehend even an infinitesimal part of the intelligence manifested in nature."

(uit: ***Strange is Our Situation Here Upon Earth***)

## **Verzoening**

(Landelijk thema in het kader van de  
maand van de filosofie)

De centrale vraag op deze middag is of wetenschap en religie kunnen worden verzoend. Voor een antwoord is het nodig eerst vast te stellen wat met wetenschap en met religie wordt bedoeld. Stel het is mogelijk wetenschap en religie te verzoenen, is

## **Het Filosofiecafé Maastricht**

Het Filosofiecafé Maastricht is een initiatief van de Stichting Atelier Philosophique Maastricht. Een filosofiecafé is een ontmoetingsplaats voor iedereen die geboeid is door filosofie en die naar een geschikte gelegenheid zoekt om over filosofische problemen met anderen van gedachte te wisselen. Het eerste café is opgericht in de 90<sup>er</sup> jaren van de vorige eeuw. Inmiddels zijn er in Europa honderden.

In het filosofiecafé kun je terecht ongeacht leeftijd en achtergrond.



## **Agenda**

Iedere 2de zondagmiddag van de maand van 15.00 tot 17.00 uur in de Toren van Rossi / Museumcafé Ipanema, Ingang Maaszijde van het Bonnefantenmuseum, Maaspuntweg, Avenue Céramique 250, 6221 KX Maastricht.

## **Programma:**

Zondag 12 april 2009  
is er vanwege de landelijke maand van de filosofie een extra uitgebreid

mogelijk van religie te verzoenen, is het dan aan de filosofie om die verzoening tot stand te brengen? Of is het verzoenen iets wat de kunst moet bewerkstelligen? Maar als verzoening mogelijk is, is dat dan ook wenselijk? De geschiedenis leert dat de moderne wetenschap en religie op zeer gespannen voet met elkaar staan. De wetenschappelijke inzichten van Copernicus, Galileï, Darwin en Freud verdragen zich niet of alleen uiterst moeilijk met de denkbeelden over het bestaan en de hoedanigheid van God. Ze weerspreken de onsterfelijkheid van de ziel, de doelgerichtheid van de natuur en trekken in twijfel dat morele noties zijn gebaseerd op beslissingen van God. Is er een gemeenschappelijke noemer waarop wetenschap en religie kunnen worden terug gebracht? Hoe rationeel is het geloof? Professor De Rijk zal in zijn voordracht beweren dat geloof en wetenschap radicaal verschillend zijn. Zo lang dit zowel 'gelovige' als 'wetenschapper' helder voor ogen staat, hoeft dit radicale verschil noch het individu noch de maatschappij parten te spelen. De laatste tijd lijkt zich echter een gevaarlijke ontwikkeling af te tekenen. Het lijkt namelijk mode te worden om, ter wille van de lieve vrede en de verzoening tussen godgelovigen en atheïsten, te verkondigen dat het radicale verschil tussen geloof en wetenschap er eigenlijk voor het samenleven niet veel toe doet. Betoogd zal worden dat door zaken als de (o.a. Vaticaanse) idee dat "Darwin en scheppingsgeloof prima samengaan", dan wel het belijden van een zogeheten 'theïstisch evolutionisme' (denk aan de reformatorische wetenschapper Cees Dekker) de relevante maatschappelijke problematiek alleen maar wordt verhuld.

### Programma

- \* Opening
- \* Voordracht prof. L.M. de Rijk
- \* pauze
- \* Optreden Southern Comfort
- \* Korte bijdrage van Pim Kruyt \*)
- \* Discussie

\*) Pim (1986) komt uit Maastricht en studeert filosofie aan de Universiteit van Utrecht



L.M. de Rijk:

**Religie, Normen en**

van de filosofie een extra uitgebreid middagprogramma.

De Dag van de Filosofie rondom het thema Verzoening.

Zondag 10 mei 2009

Thema: Familie

#### **Leiding:**

Het Filosofiecafé Maastricht wordt geleid door Wim Fiévez, universitair docent filosofie.

#### **Contact en opgave voor nieuwsbrief:**

[info@filosofiecafemaastricht.nl](mailto:info@filosofiecafemaastricht.nl)  
[www.filosofiecafemaastricht.nl](http://www.filosofiecafemaastricht.nl)  
Telefoon: 043 310 05 33

#### **Redactie nieuwsbrief:**

Wim Fiévez, eindredactie,  
Mark Govers en Jan Maenen.

#### **Design en realisatie:**

[janmaenen@home.nl](mailto:janmaenen@home.nl)  
T: 06 275 414 89 / 043 3645795  
F: 084 745 4103  
[www.lunamedia.nl](http://www.lunamedia.nl)



#### **Café Ipanema:**

*Ingang Maaszijde Bonnefantenmuseum, Maaspuntweg*  
Avenue Céramique 250,  
6221 KX Maastricht.  
Telefoon: 043 329 01 57  
Fax: 043 329 01 99  
[www.ipanema.nl](http://www.ipanema.nl)

#### **Te bereiken:**

**Auto:** A2, eenmaal in Maastricht, afslag Europaplein, wijk 21 aanhouden.

**Bus:** vanaf CS Maastricht lijn 1, 11, 28, 53, 54, 56, 57, 58, 59, 428: halte Bonnefantenmuseum in wijk Céramique, Maastricht.

**Te voet:** Ca. 15 minuten van het station en het centrum van Maastricht, volg wijk Céramique.

**Parkeren:** In de omgeving van Bonnefanten/Ipanema zijn een aantal parkeerplaatsen. Parkeergarages op loopafstand: Q-park Avenue Ceramique Noord en Avenue Ceramique Zuid.

Check op: [www.q-park.nl](http://www.q-park.nl) - Maastricht

#### **Links:**

Filosofiecafé Amsterdam:  
[www.felix-en-sofie.nl](http://www.felix-en-sofie.nl)  
en andere filosofie links:  
[www.filosofie.startpagina.nl](http://www.filosofie.startpagina.nl)  
[www.fambof.nl](http://www.fambof.nl)  
[www.isvw.nl](http://www.isvw.nl)

#### **Hotels Maastricht:**

#### **VVV Maastricht**

#### **Info algemeen:**

Het Atelier Philosophique Maastricht



L.M. DE RIJK **RELIGIE  
NORMEN. WAARDEN**  
EEN KRITISCHE BLIK OP  
EEN MAATSCHAPPELIJK DEBAT  
UITGEVERIJ BERT BAKKER

**Religie, Normen en waarden. Een kritische blik op een maatschappelijk debat.**

Uitgeverij Bert Bakker,  
Amsterdam 2005.

In dit boek ontdekt de auteur het begrip religie van haar verbinding met het godsgeloof, en dit laatste met de

associatie met het geloof in een transcendente God. Religie is dan een innerlijke houding gericht op een hoger niveau. Auteur acht het idee van een God als buitenempirisch of transcendentiaal wezen absurd en hij pleit voor religie als innerlijke godservaring. Religie is dan weliswaar geen bron van kennis, maar kan wel motiveren en inspireren.

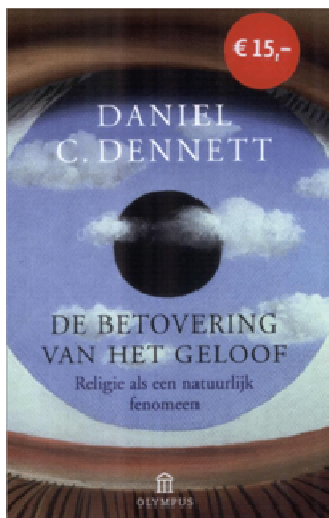
*Informatie over auteur:*

L.M. de Rijk is classicus-taalfilosoof (1924). Was werkzaam aan de Universiteit van Leiden en tot voor kort hoogleraar wijsbegeerte aan de Universiteit van Maastricht. Hij is gespecialiseerd in de geschiedenis van de wijsbegeerte met name voor de antieke en middeleeuwse periode. Hij is lid van de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen. En hij was van 1956 tot 1991 lid van de PvdA fractie in de

*Boekvermelding:*

**Daniel C. Dennett**

*De Betovering van het Geloof.  
Religie als een natuurlijk fenomeen,  
Amsterdam, 2006.*



Informatie over auteur: **Daniel Dennett** (1942) Amerikaans filosoof. Hij interesseert zich met name voor vraagstukken rondom het bewustzijn en de vrije wil. Diverse boeken van hem zijn vertaald in het Nederlands, waaronder **Darwins Gevaarlijke Idee**, Amsterdam, 2001 en **De Evolutie van de Vrije Wil**, Amsterdam, 2004. Het atheïstisch standpunt, dat hij samen met zijn vriend Richard Dawkins

**Info algemeen:**

Het Atelier Philosophique Maastricht organiseert o.a. de volgende activiteiten: Filosofiecafé, Filosofiediners, Events.

**Inlichtingen:**

Wim Fiévez  
[info@filosofiecafemaastricht.nl](mailto:info@filosofiecafemaastricht.nl)  
[www.filosofiecafemaastricht.nl](http://www.filosofiecafemaastricht.nl)  
Telefoon: 043 310 05 33

**Voor**

**recente Filosofie Nieuwsbrieven:**

[KLIK hier.....](#)

**Lunamedia**  
Graphic Design / Websites  
*Cecile Maenen, Utrecht*

Marketing Support  
Quality Printing  
*Jan Maenen, Maastricht*

[www.lunamedia.nl](http://www.lunamedia.nl)  
Tel.: 06 275 414 89  
E-mail: [janmaenen@home.nl](mailto:janmaenen@home.nl)

WILT U DEZE FILOSOFIE  
NIEUWSBRIEF  
NIET MEER ONTVANGEN  
[KLIK HIER](#)

**Bartijn  
Architecten**

*Deze Dag van de Filosofie wordt gesponsord door:*





**ipanema**

Boekhandel <b>DE TRIBUNE</b> Kapoenstraat 8-10 6211 KW Maastricht Tel. 043-325 19 78	★★★★★ Uitgeroepen tot beste Boekhandel van Nederland fax: 043 321 72 92	DE TRIBUNE
<a href="http://www.datribune.nl">www.datribune.nl</a>	<a href="mailto:info@datribune.nl">info@datribune.nl</a>	

Aankondiging  
**Filosofische lezing**  
 in Centre Ceramique  
 op zondag 19 april om 15.00 uur

In het kader van de 9<sup>e</sup> Maand van de Filosofie organiseert Centre Ceramique i.s.m. Maastricht Boekenstad en het Filosofiecafé Maastricht een filosofische lezing en debat op zondag 19 april om 15.00.

Joke J. Hermsen (1961) houdt een boeiende voordracht over haar nieuwe boek *De Liefde dus*, een roman over het mysterie in het leven van Bell Zuylen. Het debat na afloop staat onder leiding van Wim Fiévez.

De toegang bedraagt 3 euro.

Reserveren noodzakelijk.

Joke J. Hermsen is schrijfster, filosofe en letterkundige. In 1993 promoveert ze op een studie over het gedachtegoed van Belle van Zuylen, Lou Andreas Salomé en Ingeborg Bachman. Naast de romans *Het Damesoffer* en *Tweeduister* publiceerde ze ook essays over filosofie, literatuur en beeldende kunst in *Heimwee naar de Mens*.



Foto: Gloeivis = zebravis met kwallen DNA

Samenvatting van filosofiecafé over  
**Mensen Maken**

De discussie werd geopend met het voorbeeld van het Amerikaanse stel dat nog niet zo lang geleden een doof kind heeft laat maken. Niet ie-

[www.bartijn.nl](http://www.bartijn.nl)

[info@bartijn.nl](mailto:info@bartijn.nl)

[www.bartijn.nl](http://www.bartijn.nl)

**Vrienden van het  
 Filosofiecafé**

Op initiatief van enkele bezoekers is een club **Vrienden van het Filosofiecafé** opgericht. Leden ontvangen de Nieuwsbrief en krijgen daarmee allerlei achtergrondinformatie over thema's. Ze hebben recht op reductie op toegangsprijs bij te organiseren evenementen en ze worden uitgenodigd op een filosofisch diner tegen kostprijs.

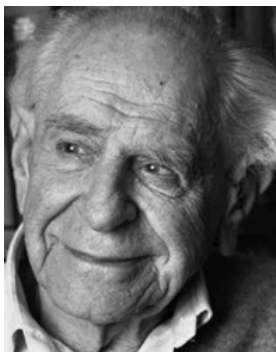
Het Filosofiecafé Maastricht kan niet zonder uw steun.

**Aanmelden en Inlichtingen:**

[info@filosofiecafemaastricht.nl](mailto:info@filosofiecafemaastricht.nl)

geleden een doof kind heeft laat maken. Niet iedere bezoeker begreep de wereldwijde verontwaardiging hierover. De discussie concentreerde zich op de vraag waarom veel mensen zich terecht ongemakkelijk voelen over genetische ingrepen met het doel menselijke onvolmaaktheden te verbeteren. Er is verder niet uitgebreid gesproken over genetische ingrepen die bedoeld zijn om ziekten te bestrijden; daar hadden de meeste bezoekers geen problemen mee. Wat men wel ter discussie stelde was genetische manipulatie gericht op het verbeteren en anderszins veranderen van van nature aanwezige menselijke kenmerken, zoals ingrepen die de lengte proberen te vergroten of die gericht zijn op verandering van de intelligentie, huidskleur of geslacht van een persoon. Genetische manipulatie voelt verkeerd, was de conclusie van enkele bezoekers, omdat het een uitdrukking is van een algemene houding die alles wil controleren en nergens respect voor heeft. Het is een houding die vergeet hoe belangrijk het is om te erkennen dat er bepaalde dingen in het leven zijn die gegeven zijn, dingen dus die niet aan ons zijn om te veranderen. Het is een idee met een heel duidelijke religieuze inhoud en daardoor mogelijk minder geschikt voor een eeuw vol ongelovigen. Verschillende bezoekers hebben geprobeerd het basisidee van respect op een seculiere manier te interpreteren, niet altijd tot tevredenheid van het merendeel van de andere bezoekers.

---



Cursusvermelding  
**Filosofiecursus over  
Karl Popper**

Op iedere laatste  
dinsdagavond van de  
maand, organiseren we een  
lees- en discussiecursus  
over het boek  
***De Open Samenleving en  
zijn Vijanden,***  
van de fameuze  
Oostenrijkse filosoof Karl

Popper. Deelnemers welkom  
Informatie: [Wim.Fievez@planet.nl](mailto:Wim.Fievez@planet.nl)  
Info Karl Popper: [klik hier](#)

---